

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În București

primește abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se inapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

O iradea turcească.

Hieronymi, faimosul ministru împăciuitoare al naționalităților, a dat zilele acestea următorul ordin:

„Mi-a venit la cunoștință, că în timpul din urmă se proiectează a se ține adunări împreunate cu serviciu divin. Luând în considerație că adunările populare cad sub controla autorităților administrative, ear' ținerea serviciilor divine sînt înscrise în drepturile autonomiilor bisericești și din această cauză serviciile divine împreunate cu adunări populare nu se pot îngădui (... és ennél fogva isteni tiszteleteknek népgyűlésekkel kapcsolatlan való tartása meg nem engedhető); luând mai departe în considerație că asemenea combinări s'ar pute folosi mai ales pentru agitațiuni antipatriotice ale naționalităților: prin această ordon, că în localitate, care este destinată ori aranjată numai temporal pentru ținerea serviciului divin, adunare populară nu se poate ține; nici se va permite o adunare, al cărei program este astfel întocmit, că în acele servicii divine se perindează cu sfătuiri asupra treburilor publice. Deasemenea nu se vor permite astfel de adunări populare, la care poporul se prezintă cu embleme bisericești (steaguri etc). Acest ordin se comunică cu autoritățile administrative superioare pentru a-l lua la cunoștință și a-l aplica.

„Budapesta, 4 Aprilie 1893.

„Hieronymi“.

Dacă nici aceasta nu este o iradea turcească, păgână, vrednică de a fi dată numai pentru popoarele nomade și sălbatice din Asia, apoi nu-i adevărat nici aceea, că noi trăim în statul ungar, care se pretinde a fi „constituțional“, ba chiar european!

Cum? fiindcă „ținerea serviciilor divine sînt înscrise în drepturile autonomiilor bisericești“ ministrul unei țeri constituționale oprește ținerea serviciului divin și adunarea populară, dacă acestea urmează una după alta. Printr-o simplă ordonanță desființează drepturile înscrise în autonomiile bisericești și în constituție. Intocmai ca pașalele din Turcia, care dau la porunci după-cum le plesnește prin minte.

Și apoi de unde știe ministrul de interne că „asemenea combinări (servicii divine și adunări populare) s'ar pute folosi mai ales pentru agitațiuni antipatriotice ale naționalităților.

Crede numai, presupune?! Dar' pentru presupuneri prin nimic întemeiate nu se poate desființa o dispoziție a

constituției, nu se poate motiva o atît de flagrantă călcare a legii.

Și apoi ministrul are un aparat enorm la dispoziție: dacă în astfel de întruniri cineva face lucruri contrare legii, pună mîna pe el și vire-l în pușcărie, căci, slavă Domnului, are și procurori și pușcării destule!

Dar' se desființeze legea?!

Am ajuns mai rău decît în Turcia ori în Bochara: acolo cetățenii cel puțin știu că sînt maltratați în lipsa de legi, dar' aici ne maltratează spre batjocura legilor cu care se laudă în lumea largă.

Nu ne rămîne astfel decît să constatăm, că marele împăciuitoare al naționalităților, cel cu faimosul discurs dela Hatzfeld, ministrul Hieronymi e și el un șovinist ca toți șovinistii, încît nu-i este silă a se folosi — pentru a lovi în noi — de pretexte rușinoase, care venind înșe din partea unui ministru, un păzitor superior al legilor, sînt mai mult ca pretexte rușinoase, sînt crime ce în alte state, cu adevărat constituționale, s'ar pedepsi aspru.

Atît este de draconică dispoziția ministrului, că s'au spăriat pînă și zia-rele ungurești.

Eată ce scrie „Budapesti Hirnap“ dela 19 Aprilie:

„Nu observă opoziția că ce cuprinde ordinul ministerial dela 4 Aprilie? El este lărgirea cea mai primejdioasă a drepturilor ministeriale.

„Guvernul se poartă ca a supraveghia adunările populare și a aplica codul penal și civil. Dar' se conștie drepturi ale poporului nu putem permite. Dacă trebuie măsuri legale, corpul legiuitor este adunat, se-i propună, dar' nu ministrul se face legi.

„Astfel Ungaria ajunge eară în epoca lui Bach, va fi un stat polițenesc.“

Ca încheiere și ca observare la scrisesele foii maghiare, noi avem numai atîta de zis:

Demult Ungaria este un stat polițenesc, condus de un regim care este mult, foarte mult inferior regimului de odinioară al lui Bach. Ungaria azi se poate compara doară numai cu Turcia, ba mai rău ca în Turcia!

PRESA MAGHIARĂ

despre

ALEGEREA DELA BLAJ.

Guvernamentalul „Kolozsvár“ nu s'a mulțumit cu primul articol ce l'a scris și l'am reproduș și noi, ci în numărul seu de ieri revine ear' asupra

alegerii dela Blaj, năpustindu-se asupra celor trei candidați, dintre care nu-i place nici unul, ci ar vrè se-l vază metropolit al uniților pe Szabó ori Lauran.

Alt ziar maghiar, „Budapesti Hirnap“ dela 18 c. scrie următoarele:

„În vestitul Blaj, partizanii lui Lucaci, 202 delegați ai bisericii greco-cato-lice au ales cu 82 voturi pe Victor Mihali, episcopul Lugojului, ca cel dintău candidat la scaunul metropolitan spre a fi în-tărit de Rege. Episcopul Lugojului deci n'a căpăt majoritatea absolută a voturilor, dar' cu toate acestea a căpăt cel mai mare număr de voturi. Este înșe mare întrebare, avè va el mai mult noroc decît a avut candidații ierarhici din Strigoni și Agram, pe care guvernul fi recomandase în primul loc? Că la Roma candidatul Românilor a fost primit mai cu drag decît candidatul Maghiarilor, aceasta o credem și o putem deduce din răspunsul cel grațios al Papei ce l'a făcut cuvântării episcopului din Lugoj, conducătorul pelerinilor români.

„Mihali în discursul seu ochi cu băgare de seamă dreptul public, adevă că ar fi episcop greco-catolic maghiar, ear' Papa în răspunsul seu salută pe Mihali în sens cu desvîrșire național ca pe conducătorul Românilor, provocându-se la România, nepomenind de loc de Ungaria și vătămând dreptul public al nostru. Aceasta s'a pregăt înadins așa, căci Papa nu e răspunzător pentru ceea ce spune, dar' spusele lui pot să aibă efect; deci Sfântul Scaun din Roma a denumit pe Mihali de Strossmayer al Românilor. Lucru lămurit, că pelerinagiul la Roma al lui Mihali era să fie întocmai ca o pregătire pentru metropolia din Blaj, precum era cuvîntarea Papei o îndrumare cătră preoțime ca să aleagă pe Mihali. Așa s'a făcut și acum ian să vedem ce va zice guvernul? Să vedem ce politică de culte știu să facă Wekerle și Csáky în această cestiune în adevăr națională.“

După-ce dă câteva notițe geografice, mai scrie despre episcopul Lugojului:

„Victor Mihali a crescut numai în Roma, este preot ultramontan, de nici un folos pentru statul maghiar, în ascuns guvernamental naționalist ultraist, devenind episcop, cu nimic nu s'a făcut mai bun decît alții, ba mai rău. Nu ca preot, ci ca luptător antimaghiar poate fi obiectat. De aceea se încred mai ales Daco-Români într'nsul.

„Sperăm că nu va fi metropolit al Blajului.“

Despre ceilalți doi candidați scrie puțin, zice că nu-i cunoaște îndestul.

Pretexte rușinoase.

Referitor la oprirea adunării de protestare din Abrud primim următorul act emanat dela primăria din Abrud.

Domniei Sale Dnii Alexandru Filip, avocat în loc.

Am onoare a răspunde la petiția înaintată la 18 Martie a c. în cunoștință-vè că în contra ținării adunării anunțate pentru ziua de 20 c. nu se poate invoca nici o întimpinare de principiu, și anume nici din punctul de vedere politic, național, sau altul, nici din partea mea sau a poliției; deoare-ce înșe modul în care are să se țină nu corèspunde condițiilor legale, nu pot permite ținerea adunării în ziua arătată.

Fiind ziua de țirg săptămănal, personalul polițenesc de restrins ce este într'atăta este ocupat, încît nu e cu putință să făptuească dreptul de priveghere în mod recerut.

Binevoți dar' a fixa o altă zi pentru întrunire și în cazul acesta vè asigurè pe deplin despre permisiune, dacă în notificare veți avè bunătaea a-mi mai comunica următoarele împrejurări:

Cine sînt conducătorii și oratorii adunării; cine sînt aceia care iau garanția asupra lor că adunarea va decurge în rîndueală, că nu se vor ivi agitațiuni împotriva religiei, naționalităților și autorităților.

În sfîrșit pe baza cărei rezoluțiuni se convoacă adunarea?

Dacă aceste condițiuni de formă vor fi menținute, n'am de invocat nici o întimpinare împotriva adunării.

Abrud, 19 Martie 1893.

Persida György, primar.

Evenimentele din București.

Sibiu, 20 Aprilie n

„Românul“, sosit ieri seară aici dă următoarele amănunte despre manifestațiunile cetățenilor înaintea edificiului camerei:

Legea maximului, menită a lovi atît de aspru în interesele industriei și comerțului român, și de a îngreua existența celui sîrman, a trebuit să și aibă efectele ei chiar înainte de a se discuta.

După-cum am anunțat, azi după oara 12 un mare număr de comercianți și industriași pornesc la camera, pentru a înainta o petiție prin care cereau amnarea discuției legii. Lumea din toate părțile se grămădește neconștient spre Dealul-metropoliei, care aduce aminte vremea de odinioară.

Poliția e în picioare. Gendarmii pedestri și călări, comandantul pieței, prefectul poliției, inspectorii, agenții, în sfîrșit tot personalul e în picioare.

După oara 1, numărul cetățenilor se urcă la cifra de peste 5 mii, ocupând curtea și Dealul-metropoliei. Strigăte, bătui între cetățeni și poliție, dau unul din cele mai triste spectacole.

Socotindu-se de neajuns numărul cel mare al gardiștilor, la oarele 2 sosesc două plutoane de linie.

Afluența devine din ce în ce mai mare, șgomotul mai asurzitor. Se fac multe arestări. În tribunele salei de ședințe nu se mai poate pătrunde; asemenea în tribuna presei.

Un raportor al „Adevărului“ e crunt bătut.

Ministrii nu încetează să părăsească sala de ședințe pentru a merge la senat.

În sfîrșit la oarele 3 și jum. dl Marghiloman străbate prin mulțime și se duce la senat, unde ședința nu s'a putut începe pînă la oarele 4 fără un șfert.

Mulțimea nerăbdătoare, în momentul când punem ziarul sub presă, este tot în număr mare în fața camerei.

La senat.

Din cauză că ministrii se aflau cu toții la cameră, de unde nu puteau eși din cauza celor câtorva mii de cetățeni care înșeau curtea și Dealul-metropoliei, ședința senatului s'a deschis astăzi abia la oarele 4 fără un șfert după sosirea domnului ministru Alex. Marghiloman.

Senatorii sosesc tîrziu. Toate spiritele sînt îngrijate de cele ce se petrec la metropolie. Raportorii ziarelor care sosesc de acolo sînt înconșturați și rugați a spune cele ce se petrec. Raportorul dela un ziar guvernamental pretinde că mulțimea ar fi compusă din cărcimari și căruțași, din care mulți beți de nu se pot ține pe picioare.

Dl Alex. Marghiloman, îndată-ce a venit dela cameră la senat, povestind cele întemplate pe Dealul-metropoliei, pretindea că în capul mulțimii ar fi fost Petraru, cel care odinioară a atentat la viața lui Ioan Brătianu.

„Timpul“ din aceeași zi scrie următoarele:

„Liberalii s'au pus pe scandal. Ei vèd că nu mai merge cu discuțiunea liniștită și obiectivă a legilor ce se propun de guvernul conservator și le trebuie scandal.

„După-ce au amușnat pe oamenii simpli prin întruniri publice în contra legii maximului, spunându-le căte 'n lună și 'n soare despre această lege, dar' numai ce e în ea nu, apoi au adus astăzi în Dealul-metropoliei pe toți contrabandiștii, pe toți bețivii și pe toți foștii lor bătuiși de pe vremuri, cum și pe agenții comunali depărtați din funcțiuni pentru abuzuri, în scopul de a provoca scandaluri și a silii forța publică să intervină.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

O voce reformatorică

pe

terenul învățămîntului religios.

De un timp încoace o reformă serioasă, chiar febrilă în învățămînt, a început a se pune în discuție și din partea autorității școlare și din partea lumii profane. Reorganizarea internă și externă a școlii, anii de studiu, materia de învățămînt, formarea corpului didactic, mobilierul didactic etc. etc., potrivite toate progresului imens ce a făcut pedagogia în timpul din urmă, eată parola zilei! Mai ales premenirea materiei de învățămînt, care apasă ca un Alp, desvoltarea vieții spirituale a elevilor, și potrivirea ei cu gradul de pricepere al acestora, — se impune cu mare necesitate și urgență în vederea surmenajului din programele actuale.

Ne pare mult bine, că pe cînd vedem voci autorizate ridicându-se și propunînd reforme sănătoase în alți rami de învățămînt, și studiul religiei, în fața indiferenței generale, și prin urmare uitat de lume, și-a aflat un om, care cu vederi progresiste și la lumina psihologiei pedagogice, încearcă reforma dorită, într-o carte acum de curînd apărută.

Este vorba de „Metodica specială a studiului religiei“ de părintele Simeon Popescu. București, 1892.

Cartea cuprinde 266 pag., întreg materialul din religie pentru școlile primare și cele normale. Este împărțită în 2 părți: Partea I. „Teoria“, și partea II. „Practica“ studiului religiei. În partea I. tratează materialul istoric, cel psihologic și cel teoretic-speculativ. În partea II. tratează: parte în lecțiuni formale, parte în schițe: istorisiri despre lucrări religioase și morale, tipuri caracteristice din viața religioasă și morală.

Adînc convins despre marea importanță a acestei cărți în viața noastră școlară și socială, vom reproduce unele părți dintr'nsa, în credință că facem cel mai bun serviciu dlor învățători și institutori, pentru predarea rațională și ușoară a religiei în școlae.

Eată cum își motivează dl autor lucrarea d-sale în „Prologul“ cărții sale:

„Purcînd din greșita părere că cel ce știe mai multe rugăciuni este mai bun creștin: „s'a crezut că nu se pot da băiatului destul de timpuriu și destul de multe rugăciuni „spre memorisare. De aceea s'a grăbit cu „îndată-ce a intrat elevul în școală, în discursul „celui dintău semestru, să se îndoaie cu „toate rugăciunile din „Bucovna“ fără conșiderare că oare elevul pricepe ceva din „acelea sau nu. Școlul este ca elevul să în-

„vețe rugăciuni. Acest scop se și ajunge, „dar' numai acesta. Inima elevului rămîne „rece la recitarea acestor rugăciuni, pentru- „că el nu le înțelege; și pe acelea, pe care „în urma unor explicații acomodade le-ar pute „înțelege, nu le poate, fiindcă nu i-se explică, „fiindcă învățătorul parte nu dispune de timp, „parte nu este destoinic a și explica aceste „rugăciuni. Pentru învățător este destul dacă „elevii la examen pot recita rugăciunile pres- „crise. Însumi am avut ocaziunea a mă conș- „vinge la examenele unora din școlaele cele „mai bune ale arhidiecesei, că elevii știu re- „cita în cor toate rugăciunile din „Bucovna“, „dar' luându-i unul câte unul, și punându-i „să reciteze una sau altă rugăciune, sau să „spună înțelesul ei, elevul a rămas mut. Dacă „acesta este rezultatul la școlaele de cele mai „bune, care va fi la majoritatea școlaelor „noastre?

„Timpul cel mai prețios din viața șco- „lură, începutul, putem cu drept cuvînt con- „stata, că este pierdut. Elevul înaintază cu „un gol în inimă, ear' în minte cu un șir de „cuvinte nefînțelese.

„Abia a ajuns nenorocitul elev să știe „ceti cu mare greu, și i-se și impune aceea „ce poate fi mai urțios pentru un copil: în- „vîțarea de rost — din Istoria biblică.

„Istoria biblică se dă în mîna băiatului „după 4 sau 5 luni de zile dela prima lui „întrare în școală!! În cele mai multe ca-

„suri vedem pe învățătorul, care nu în- „vîțase nici un metod, ținîndu-se strict de „carte, și silind pe nefericitul școlar să i-o „reciteze. Elevul, de frica pedepsii, se supune „torturii spirituale, dar' fără-ca din această „tortură să se aleagă cu alta, decît cu ura „în contra instrumentului de tortură, în contra „cărții de religie.

„Așa merge clasa II. și III. Clasele „acestea înșe sînt numai începutul durerilor „pentru școlar. Grosul acestora îl așteaptă „în clasa IV.

„Elevul trebuie să învețe dogmatica și „etica din Catechism în două edițiuni, în un „Catechism mic din 1774 (!) și unul bogat, „căci altmîntrelea n'are credință, n'are morali- „tate. Credința înșe ce i-se propune în acest „Catechism este departe de a face pe elev „binecredincios“, și moralul ce-l memorisează „rămîne literă moartă.

„Trecînd în gimnasiu, ca o dovadă că „aceea ce s'a învățat în școlaele primare a „evaporat, se repetă același material în 4 „ani de zile, ca după 2 ani să se schimbe „cu altă carte de dogmatică și morală: „Măr- „turisirea ortodoxă“, tot atît de puțin pedago- „gică, ca și Catechismele.

„Prin urmare, în opt ani, fără întreru- „pere gimnasiștii nostri învață dogmatică și „morală. După timpul studiului mai că s'ar „aștepta dela dînșii ca să fie doctori în teo-

„logie și programa pentru licee și presupune „aceasta, deoare ce din clasa a V-a în sus „nu se mai face religie. În faptă înșe cei „mai mulți absolvenți de ori-ce grad n'au nici „cele mai elementare cunoștințe despre cre- „dinta bisericii de care se țin. Ei n'au, pen- „tru-că nici-odată n'au înțeles ceea ce au „învîțat.

„Dacă numai acesta ar fi rezultatul „torturii spirituale la care supunem pe pruncii „noștri pe contul religiei, încă tot ne-am pute „plînge numai că aceea, că tortura a fost za- „darnică. Dar' fiindcă această tortură s'a fă- „cut și se face asupra generațiunii tinere pe „contul religiei, păcatul acesta se răsună „amar în această generațiune tot prin reli- „giune. Căci sila aceasta, ce se face asupra „spiritului elevului, este natural să întimpine „resistență, care se manifestă mai întău în „neplăcere cătră studiul religiei, cu timpul „trece în disgust și mai pe urmă se prefăce „în ură formală. Ura aceasta în contra stu- „diului religiei nu se mărginește numai la „timpul școlii. Ea își are influențele ei asu- „pra întregii vieți. Căci din ea se naște in- „diferențismul religios.

„Nici aici înșe nu se oprește răsunarea „păcatului ce-l facem cu școlarii. Este o parte „a răsunării, care are urmări și mai triste. „Elevul fiindcă n'a înțeles nici-odată ceva din „lungul și latul seu studiu teologic, ajungînd „la maturitate, este natural să vină la con-

„Pe la oarele 2 d. a. curtea metropoliei era înfășurată de lume, care se aglomerase toată în spațiul cuprins între biserică și diferitele intrări ale camerei. Negreșit că printre mulțime erau și mulți oameni cum se cade, negustori și mai ales cărușii care fuseseră spăriați de liberali cu înființarea de taxe imaginare. Astfel am auzit oameni zicându-ne: „D'apoi bine, domnule, s'a pus taxă 2 lei de cap de copil! Apoi drept e asta? „Se explică cărușilor și negustorilor că nici guvernul, nici majoritatea camerei n'are de gând să înființeze taxe deosebite despre care li-s'a vorbit, ear' pe de altă parte li-se spune că trebuie să lase liberă intrarea deputaților în cameră și că nu pot să staționeze în acel loc. Oamenii de înțelegere se duc, unii pe la afacerile lor, alții se respiră pe Dealul-metropoliei.

„Dar' băteușii angajați de dl Fleva și de alți deputați liberali nu vor să urnească din loc, căci ei s'nt angajați, nu ca să asculte de sfaturile înțelepte ce li-se dau, ci ca să facă scandal. Atunci poliția intervine și depărtează pe recalcitranți. Cei mai turbulenți s'nt chiar arestați din ordinul dlui prim-procuror Parascivescu și al dlui procuror Rahtivan. Puțin câte puțin curtea metropoliei se goleşte fără multă îmbrăncelă.

„În acest timp se discută în cameră, în modul cel mai liniștit, legea maximului. „Pe la oarele 4 dl'ministru Carp și vre-o doi deputați din majoritate pleacă în birje, însă s'nt primiți în fața spitalului Brâncovenesc cu huidueli și cu petri de cătră băteușii care se concentraseră în piața Bibescu-Vodă și pe stradele laterale.

„Un detașament de gendarmi călări scoboară repede Dealul-metropoliei și înaintează spre turburătorii, care o iau la fugă și se ascund dinădăruș gheretelor, de unde aruncă cu petri asupra gendarmilor. Câțiva sergenți de oraș s'nt răniți.

„Gendarmii se postează în dreptul spitalului, unde stau nemișcați câțva timp, sub ploaia de petri ce li-se aruncă din dosul gheretelor. Când turburătorii se apropie prea mult, gendarmii înaintează în galop și băteușii fug. Dar' îndată-ce se întorc gendarmii la postul lor, băteușii se apropie din nou și încep bombardarea cu bolovani. Acest joc se repetă necontenit până la oarele 6, când scriem aceste rânduri.

„Se vede cât de colo trista comedie înscenată de liberali cu niște băteuși plătiți, cărora li-a făcut lecția și pe care li-a mai trecut azi-dimineață încă odată în revistă, în grădina Sf. George-nou, angajându-i să vină la cameră să facă scandal.

„Vom reveni mâne pe larg“.

Adunări de protestare.

Adunarea de protestare din Seini.

(Raport special al „Tribunei“.)

Seini, 13 Aprilie n. 1893.

Pe terminul pus sala hotelului din Seini era în înțelesul strâns al cuvântului blocată de mulțimea alegătorilor adunați din toate patru cercurile electorale ale Megieșului, Cărășului, Cinghirului și Careilor-mari: preoți, mireni, inteligenți și popor, care laolaltă după apăsarea mai multora au putut să fie 800—1000 la număr. Măreția acestei adunări cu respect la număr cu atât este mai mare cu cât se mai ține separat și în cercul Băimari cât și al Șomcutei adunări

Scopul adunării a fost a lua pozițiune față cu proiectele de legi mai noue ale guvernului maghiar, anume: proiectele de lege despre căsătoria civilă, introducerea matricu-

„vingerea, că acel studiu în faptă n'are nici un înțeles; că prin urmare toată credința „este o nebulie, și susținătorii și propagatorii „ei s'nt niște speculanți, care trăesc din măiestria de a îmbăta cu apă rece pe cei naivi.

„Ireligiositatea de o parte și disprețul „preoțimii de altă parte, eată fructul studiului „religiei în școalele noastre. Cel-ce dorește „dovezi n'are decât să privească la semidoctii „noștri din toate părțile societății.

„Fiindcă am amintit de preoțime, ca să nu „mi-se zică că vorbesc din interes de castă, „observ: factorul principal din viața popo- „rului nostru este preoțimea. Perzându-și ea „vaza, unde mai poate fi vorba de disciplină „la Români, de disciplină, care este sufletul „popoarelor în grele împrejurări. A face ca „preoțimea să „și peară autoritatea sa înaintea „poporului, înseamnă a demoralisa poporul, „în întregul înțeles al cuvântului, a-i pregăti „perirea“.

„Recunoscând cauza răului, care crește „pe zi ce merge, numai voința sinceră să nu „lipsească, răul se poate deocamdată impe- „deca în progresare, și cu timpul stârpi“.

Pedeacă „mi-se pare a fi luarea învătământului religios de sub fireasca conducere a bisericii și punerea lui în delibera-

lilor civile, a recepțiunii Ovreilor și proiectele de legi mai noue față cu școalele și instrucțiunea populară, sau mai bine despre salarizarea învățătorilor.

Biurul s'a compus alegându-se cu aclamațiune de președinte rvd. domn Gavriil Lazar de Purcăreți, protopop al Careilor-mari, și de notari onor. domni Constantin Lucaciu, parochul Jobjului și Victor Gitta, teolog în Blaj.

Președintele prin o vorbire caldă, desfășurând scopul întrunirii și arătând în general desastrele ce intenționează față cu poporul și biserica românească proiectele daunătoare ale guvernului, declară ședința de deschisă. Notifică că în vorbirea sa președintele a fost întrerupt de mai multe-ori prin fisolgăbirul asistent, și mai ales atunci când a expus că pentru-ce nu putem noi Români participa la dietă.

Trecând apoi la pertractarea și desbaterea amănunțită a programului zilei, la punctul I. ia cuvântul oratorul popular cunoscut și iubit de toți Români de bine on. domn Alexiu Berinde. Prin expunere proprie dibăciei oratorului expune prin o vorbire întreruptă des prin aprobarea auditorului scopul intențiunii guvernului cu introducerea căsătoriei civile; contrastul între căsătoria civilă și cea bisericească, sfințenia acesteia și răutatea și urmările funeste ale aceleia. A fost frumos să ascultăm descrierea datinelor și obiceiurilor românești, care mai s'nt în us și prin aceste plaiuri mărginașe. Pe lângă expunerea divergențelor dogmatice și de credință între căsătoria bisericească și civilă a mai expus și cea din punct de vedere național românesc. A mai vorbit despre urmările funeste ale căsătoriei civile și cu respect la relațiunile familiare și de proprietate. Spiritul ce a predominat întreaga lui expunere au fost considerațiunile naționale-românești împreunate cu legea românească. În urmă ceștește proiectul de rezoluțiune, care împreună cu celelalte proiecte de acest sens față cu celelalte cestiuni le înșir mai la vale.

La punctul al II-lea, anume față cu introducerea matriculelor civile în cuvântul dl Constantin Lucaciu, și prin o cuvântare populară elocventă adresată inimii poporului expune tendințele de tot soiul ale guvernului maghiar, cu ninsunță de a lua din mâinele preoților români conducerea matriculelor. Oratorul a fost des întrerupt de întreg publicul prin aprobări sgomotoase, mai ales când a pronunțat cuvintele mult zicătoare:

„Ne-om lupta, lupta-ne-om foarte
„Și ne-om da chiar și la moarte,
„Numai limba ne trăească,
„Limba românească!“

Oratorul a fost mai de multe-ori și brusc întrerupt prin reprezentantul puterii, fisolgăbirul, și numai adheșunii poporului față cu acest tiner luptător se poate mulțumi că „și-a putut termina cuvântarea sa însuflețită. Cestește și dînsul proiectul de rezoluțiune față cu această cestiune, ceea-ce adunarea unanim primește.

În contra proiectului guvernului față cu salarizarea dascăllor, respective luarea școalelor noastre confesionale sub discrețiunea dispunere a guvernului, a vorbit on. domn Ludovic Mărcuș, preot în Măderat, și prin o vorbire clară desfășurând tendințele maghiarismului și cetind un proiect de rezoluțiune a provocat adunarea să protesteze, ceea-ce s'a și întemplat.

La punctul despre recepțiunea Ovreilor a cerut cuvântul onor. domn Vasile Leșan și arătând în colorii vii și prin o expunere într'adevăr potrivită obiectului, arată și provoacă atențiunea la urmările dureroase ce ar

țiunea profanilor și așa nu tocmai vearsți în ale învățământului religios și, conform spiritului timpului, nu tocmai conduși de înalte sentimente religioase, o pedecă indirectă „mi-se pare mie când statul, luând asupra-și cauza învățământului, a lipsit studiul religiunii de influența binefăcătoare a pedagogiei, pe care însă indirect a revărsat-o cu îmbeșugare asupra celorlalte ramuri de învățământ.

Lăsat deci în voea sorții, tratat ca obiect tehnic alături de gimnastica, caligrafia, cântul și desenul, era firesc lucru ca studiul religiunii să rămână în păraginire, și atât materialul cât și metoda în școalele primare să fie lăsat la discrețiunea învățătorilor și a căruților de cetire; ear' în școalele secundare abia tolerat, ca de mărturie în cele dintâi patru clase, par'că, de sine înțelese, fără un plan bine cumpănit.

Astfel dar' se pare a fi lucru firesc, ca pe când ne mândrim cu progresul realizat pe terenul profan, să recunoaștem că nimeni altul decât împrejurările în care am trăit ne au împedecat a realiza același progres și pe terenul religios, și să nu facem responsabili pe cei nevinovați pentru relele ce provin din defectuositatea acestui învățământ.

(Va urma.)

urma prin ridicarea la valoare a acestui proiect fatal. Propune spre primire proiectul de rezoluțiune față cu aceste tendențe.

La acest proiect mai vorbește onor. dn George Șuta și expunând că nu ni-s'ar ședea atunci, când noi luptăm pentru recăstigare libertăților noastre naționale, să luptăm în contra tendențelor spre libertatea altui popor; adunarea să decline dela proiectul de rezoluțiune al dlui Leșan, ceea-ce adunarea însă nu primește, ci primește cu vii aprobări proiectul dlui Leșan, care se și ridică la valoare de conclus.

Proiectele de rezoluțiune ridicate la valoare de conclus s'nt următoarele:

„Considerând că prin căsătoria civilă „se nimicește vaza clerului nostru; că statul „lumesc prin o atare lege taie fără com- „petență în tainele, în credința și în dog- „mele bisericii noastre; că strică moravur- „ile străbune și simțământul religios al „poporului românesc; că șgduie căsătoria, „așezământul național moral, puternic și „stabil până aci al vieții familiare între „Români;

„considerând că matriculele civile s'nt „superflue, fiind conducerea matriculelor bi- „sericești astăzi în ordine și conștiințioasă, „ba fiind matriculele civile împreunate ne- „înăturabil cu înființarea de oficii noue, cu „greutăți materiale noue ce s'ar pute în- „cunjura; apoi intenționând acoperirea na- „ționalității române și a altor naționalități „sub vëlul numelor maghiarizate;

„considerând că în urma acestor legi „se vor aduce asupra popoarelor nema- „ghiare noue colonii maghiarizatoare; că în „detrimentul statului se pot provoca con- „flicte și ură între deosebitele neamuri aduse „cu forța statului laolaltă, necunoscându-se „unii pe alții;

„considerând că Ovreeii nu formează „numai o sectă religioasă, ci mai multe, „deosebite între sine; apoi nefind talmu- „dul cu evangelia în consonanță, ba având „în patrie creștini (Sabatarii, Nazarenii, „Anabapțiștii, Anglicanii etc.) necunoscuți „prin lege;

„considerând că toate aceste proiecte „de lege tind a maghiarisa popoarele ne- „maghiare și a le slăbi sau nimici puterea „de rezistență și a le îngreua peste putere: „Alegătorii români din cercurile elec- „torale Megieș, Cărășeu, Cinghirul și Ca- „reii-mari, întruniți azi peste 800, protes- „tează cu solemnitate contra proiectelor de „legi bisericești“.

Dl președinte făcând reasumarea celor pertractate, mulțimește publicului mare adunat pentru viul interes, ce ca în trecut așa și astăzi a dovedit în cauzele naționale românești; propune ca din adunare să se trimită *Maiestății Sale Monarhului nostru următoarea telegramă:*

Maiestății Sale

FRANCISC IOSIF I.

Împăratul Austriei și Rege Apostolic al Ungariei

în Viena.

Hofburg.

Maiestate Împărătească și Apostolică Regească!

Alegătorii dietali din cercurile Megieș, Cărășeu, Cinghirul și Careii-mari adunați în Seini, comit. Sătmar, la 13 Aprilie 1893 pentru apărarea intereselor lor periclitate, fideli devesei străbunilor depun la treptele înaltului Tron al Maiestății Voastre omagiile iubirii și fidelității lor neclintite.

La mulți ani să trăească Maiestatea Voastră Cesară și Regească Apostolică și înalta Casă Domnitore.

(Iscăliți din încredințarea adunării: Gavriil Lazar, preș.; Constantin Lucaciu și Victor Gitta, notari.) Adunarea primește cu însuflețite strigări de „Să trăească!“.

Notițe bibliografice.

Grigore T. Brătianu este titlul unei broșuri apărute în librăria C. Sfetea din București. Prețul 1 leu (40 cr). Se găsește de vânzare și la Institutul Tipografic, Sibiu.

Broșura, foarte elegant tipărită, cuprinde autograful și portretul reușit al neuitatului Gr. T. Brătianu, o schiță biografică, amănunte despre moartea și înmormântarea lui, articolele de ziare ce s'au scris cu acest dureros prilej, precum și discursurile funebre rostite, telegramele de condoleanță și mai presus de toate o dreaptă și conștiințioasă apreciere asupra activității marelui Român ca președinte al Ligii.

Toți Români de inimă, care l-au cunoscut ori au cetit despre Grigore T. Brătianu, laudat chiar și de dușmanii neamului nostru românesc, vor grăbi de sigur să-și procure această broșură, să frunzărească cât de des prin ea.

Vor ceti astfel un catechism național, în care prin pildă vie ne arată cum trebuie să ne jertfim pentru cauza cea mare a românismului.

În urmă mulțumind dl Constantin Lucaciu președintele pentru înțeleapta și româneasca conducere, adunarea se disolvă.

Într'adevăr frumoasă și românească adunare a fost aceasta. Români sătmăreni cu drept cuvânt se pot considera de frați adevărați ai celorlalți din marea familie română. Și în aceste părți e vioiu și deplin la misiunea sa spiritul românismului ce pe lângă nețăgăduitele merite ale inteligenței în primul loc se poate atribui redeșteptătorului și nevinsului martir dela Seghedin Dr. Vasile Lucaciu, fala acestei provincii.

Nu va fi poate fără interes să amintesc aici frământările puterilor dela administrația comitatului Sătmar. În multe rânduri a ținut sfaturi, că vrea să lase ori ba ținerea adunărilor acestora pe teritoriul comitatului. După multe frământări a văzut de bine a nu mai ațța spiritele și așa agitate la culme.

Aceasta s'a văzut și din conduita fisolgăbirului asistent la această adunare, Papp Kálmán. Grija de toată vorba, făcea însemnările cu srguință în notesul seu și de multe-ori împedcând pe oratori în expunerile lor, se vede că doria să zădărnicească reușita demnă a conferenței, dar' ținuta într'adevăr bărbătească a celor adunați a prevenit toate tendințele răutăcioase ascunse ori manifestate.

Românul de azi nu e mai mult cel din trecut: este la înălțimea conștiinței și demnității sale. Victor.

Sinodul arhidieceșan din Sibiu.

(Raport special al „Tribunei“.)

Sibiu, 7/19 Aprilie.

În ședința a 4-a s'a autentificat protocolul ședinței a 3-a, s'a acordat concediile cerute pe întreaga sesiune deputaților: Victor Cupșa și George Dănilă; s'au împărțit la comisiuni mai multe raporturi întrate dela consistor, precum și unele petițiuni dela particulari, apoi s'a dat comisiunii școlare propunerea deputatului Galacteon Șagău, de cuprinsul, ca consistorul să fie îndrumat la împărțirea de ajutoare din fondul școlar, ca să voteze în primul rând cateheților dela școale de alte confesiuni și dela școalele de stat; minimul ajutorului să fie 50 fl.

Raportul consistorului arhidieceșan, ca senat epitropesc, despre ținerea ședințelor, la exhibitel întrate (3037, neresolvate 785 piese); despre administrarea, manipularea și controlarea averii arhidieceșane din centru; despre starea fondurilor și fundațiunilor arhidieceșane; despre investirea sumelor de bani gata; despre neacordarea de împrumuturi la privați; despre măsurarea dării de echivalent asupra fundațiunii „Andronic“; despre scontarea cassei; despre renunțarea controlorului Gerasim Candrea, și despre suplینirea lui făcută în mod provisor prin asesorii Dr. Nicolae Olariu (referada externă) Pantaleon Lucațu (afacerile exactorale) și Dr. Remus Roșca (controlor și referent în afacerile fundațiunii „Andronic“); despre starea materială, despre administrarea și manipularea averii singuraticelor comune bisericești; despre sporirea averii comunelor prin donațiuni, daruri și legate (bisericii din Arpatac fostul învățător D. Ciobec a lăsat un legat de 5600 fl. în bani și unele realități); fundațiunea de 10.000 fl. a răposatului avocat Dr. Absolon Todea, cu menirea a se da stipendii la tineri gr-or. români dela gimnasii, școale reale, universități, teologie ori pedagogie în seminarul „Andreian“; fundațiunea stă încă sub pertractare; fundațiunea de 4200 fl. făcută de I. G. Ioan din Brașov etc.; despre investiriile făcute de comune în realități; despre cumpărarea de porțiuni canonice din fondul „Rudolfin“ (pentru comuna Tămășasa, Burul, Murș-Oșorheiu și Proștea); despre zidiri (în 5 comune), colaudări (în 1 comună) și reparări de biserici (în 5 comune), edificări de școale (în 12 comune); despre edificări de case parohiale (în 6 comune) și la depunerea averii în bani a mai multor comune spre administrare ca deposit la cassa arhidieceșană — s'au luat la cunoștință.

O discuțiune animată a urmat în afacerea administrării și manipulării averilor bisericești din comune. E de observat, că în paginile referitor la raportul general, consistorul aduce la cunoștința sinodului, că administrarea acelor averi a decurs „între marginile regulamentului, pe când comisiunea a aflat din consensualul despre stadiul de reviziune a rațiociniilor, că mai mulți protopresbiteri și în special protopresbiterul Petru Roșca din Turda n'a înaintat nici-când nici un rațiociniu.

Majoritatea comisiunii financiare a venit cu propunerea, ca protopresbiterul Turzii să fie provocat a înainta toate rațiociniile restante în termen de 3 luni, la care în contra să se exmită comisar pe sepele lui; minoritatea comisiunii a avut propunerea, că după-ce în cazul acesta este dovedită îndolența și renitența protopresbiterului, consistorul să introducă cercetare și să-l suspendeze din oficiu.

Independent de acestea o a treia propunere s'a făcut de referentul comisie financiare, deputatul Valeriu Bologa, care în vederea sumei nenumarabile de concluse sinodale din anii anteriori și relative la afacerile exactorale, concluse despre a căror executare consistorul nu ne amintește cu nici un cuvânt, și așa propunătorul nu poate trage pe protopopi la răspundere, ci pe organul mijlocitor, pe consistor, care n'a întreprins nimic în cauză — propune ca consistorul să fie îndrumat a executa toate conclusele anilor anteriori și să vină la proxima sesiune cu raport. Discuțiunea în cele din urmă s'a urmat și s'a ținut cu primirea propunerii făcute de presidiu, că consistorul se îndrumă a face toți pașii de lipsă pentru-ca toate rațiociniile restante să încurgă la consistor până la finea anului curent, despre ce să se facă raport sinodului proxim.

Adunări

contra

proiectelor de lege religioare.

CONVOCARE.

Subscriși în numele comitetului clubului electoral al partidului național român pentru cercul electoral Ileana-dumare, în conțelegere cu mai mulți onorați preoți și mireni, membri ai partidului național român ne ludm voe a convoca pe toți aderenții partidului național din acest cerc la o

ADUNARE PUBLICĂ

care se va ține Duminică în 23 Aprilie a. c. st. n. la oarele 11^{1/2} a. m. în Restoci (Hosszurév) la ospătăria de lângă gară.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Deschiderea și constituirea adunării.
- 2. Discuțiune asupra proiectelor de lege bisericești: recepțiunea Ovreilor; introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile.
- 3. Luarea rezoluțiunilor.
- 4. Închiderea adunării.

Restoci, 2 Aprilie 1893.

Ioan Hosszu, Nicolae Hosszu, președ. club. electoral, secretar.

CONVOCARE.

Subscriși convocăm prin aceasta pe toți alegătorii dietali români din cercul electoral al Șomcutei-mari la o

ADUNARE PUBLICĂ

ce se va ține în Șomcuta-mare Lună în 24 Aprilie st. n.

ORDINEA DE ZI:

1. La 10 oare a. m.

Misă solemnă cu „Veni Sancte“ în biserica gr. cat. română.

11. La 11 oare a. m. În sala ospătăriei orașului

- 1. Deschiderea și constituirea adunării.
- 2. Discuțiune asupra proiectelor de lege bisericești: recepțiunea Ovreilor, introducerea matriculelor și a căsătoriei civile. Luarea rezoluțiunilor.
- 3. Alegerea comitetului cercual electoral pe un nou period.
- 4. Închiderea adunării.

Șomcuta mare, 22 Martie st. n. 1893.

Andrei Medan,

prop. și președ. comitetului comit. elect.

Ioan Serb, Teodor Andre, Ioan Dosa, protopop, protopop, preot. Vasile Pop, Elia Pop, Vasiliu Buteanu, preot, înțător, preot. Nicolau Năvan, Vasiliu Dragoș, advocat, advocat.

CONVOCARE.

Fiindcă adunarea publică convocată pe 8/20 Martie a. c. a fost oprită din partea organelor politice, ear' din partea ministrului de interne neprimind nici un răspuns până azi, subscriși în numele comitetului cercurilor electorale Abrud, Roșia și Ighiu dincoace de Dealul-mare al partidului național român, prin aceasta de nou își iau voea a convoca pe toți alegătorii români din aceste cercuri administrative la o

ADUNARE POPORALĂ

ce se va ține Vineri în 23 Aprilie (5 Maiu), la 2 oare d. a. în Abrud, în sala ospătării la „Românca”.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de lege bisericești: recepțiunea religiei mozaice, introducerea matriculelor de stat și a căsătoriei civile.
3. Luarea rezoluțiilor.
4. Închiderea adunării.

Abrud, 18 Aprilie n. 1893.

A. Fülöp, Dr. Vasile Fodor, președ., secretar.

CONVOACARE.

Subscriși prin aceasta convocăm pe alegătorii români din cercurile electorale: Hațeg, Hunedoara, Orăștie, Deva și Dobra la o

ADUNARE PUBLICĂ

care se va ține Sâmbătă în 29 Aprilie a. c. st. n. în Orăștie la 11 oare a. m. în sala hotelului „La Leul-de-aur”.

ORDINEA DE ZI:

- 1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Discuțiune asupra proiectelor de lege bisericești: Căsătoria civilă, introducerea matriculelor de stat și a protecțiunii pentru salarizarea învățătorilor.
3. Luarea de concluse.
4. Închiderea adunării.

Deva, la 12 Aprilie st. n. 1893.

Bomul de Crainic, protopresb.; M. Bontescu, avocat; Arvan P. Păcurar, protopresb.; Dr. Ioan Mihai, adv.; Dr. Silviu Moldovan, adv.; Dr. Tincu, adv.; George Oprea, presed.; Ioan Muntean, proprietar; Alexandru Moldovan, proprietar; I. Branga, învțător; Nicolai Stoichița, proprietar.

CRONICĂ

Nămiri. Au fost numiți: subnotarul Ioan Mihályi, dela judecătoria cerc din Făgăraș, notar la tribunalul reg. din Brașov; cancelistul Carol Szeöke, dela judecătoria cerc. din Seini, subnotar la cea din Rahou; practicantul Dr. Stefan Muntean, dela judecătoria cerc. din Seghedin, subnotar la judecătoria din Oravița și cancelistul Gustav Fluck, dela judecătoria cerc. din Vinga, conducător adj. de cărți funduare la tribunalul reg. din Kezdi-Vásárhely.

Alegere de notar. La 15 Aprilie n. s'a făcut alegerea de notar în cercul notarial al Sercăitei, în locul notarului răposat Iosif Bulea. Ales a fost substitutul de notar de până acum dl George Ursu.

Patriarhul sârbese în Viena. Foile maghiare anunță că patriarhul George Brancovici a plecat alaltăieri după amezai la Viena, însoțit de deputatul dietal George de Gyurkovics, de protoscelul Gerasim Petrovici, administratorul episcopiei gr-or. din Budapesta și de Stefan B Popovici, directorul Tökölyanului.

Transferare. Subnotari Geza Gruber dela tribunalul regesc din Giula și Bela Sebestyén dela judecătoria cercuală din Szarvas au fost transferați reciproc.

Măsuri în contra incendiilor. De un timp încoace incendiile în Ungaria au devenit o adevărată calamitate pentru bieții locuitori. Abia trece săptămână în care se nu se anunțe mai multe incendii deodată. Această tristă împrejurare a îndemnat pe ministrul de interne să convoace o anchetă, care să se ocupe cu întrebările: ce pot fi cauzele deselor incendii și ce fel de măsuri ar fi de luat spre a împiedeca incendiile.

C. A. Rosetti. Azi fiind aniversarea morții marelui cetățean și decan al presei române C. A. Rosetti, amicii regretatului defunct vor face în București un pelerinaj la mormântul lui. Pelerinii se adună la redacția ziarului „Românul”. Cu sufletul stăruind noi între cei care pun coroane pe mormântul lui C. A. Rosetti, fala presei române și democrației neîntrecut.

Incendiul în castelul din Sigmaringen. După știrile mai noue din Sigmaringen, incendiul în castelul princiar de acolo s'a mărginit numai la partea de Ost a castelului. Renumitele colecții de obiecte de artă au scăpat neatinse de foc; numai în odăile de locuit au fost distruse mai multe obiecte de artă prețioase. Paguba nu e așa de mare după-cum se credea la început. Principele, care de obicei petrece în Florența, a fost încunștințat telegrafic despre desastru și la 18 c. a sosit acasă.

Expoziția din Chicago, după-cum se depeșează de acolo ziarului „Frankfurter Zeitung”, se va deschide la 1 Maiu n. Edificiile principale sânt aproape terminate, dar așezarea obiectelor expuse nu e încă completă.

Cutremurul de pământ în Zante. Din insula Zante sosesc știri telegrafice că între locuitorii de acolo domnește o mare panică din cauza cutremurului de pământ ce nu mai încetează. Bieții oameni cred că insula va fi pustiită cu totul.

Din public.*

Mulțumită publică.

Neputând răspunde în special numeroarelor manifestațiuni de condolență urmate prin telegrame, epistole și pe alte căi cu ocaziunea marelui nenorociri ce ne-a ajuns prin pierderea preaiubitului nostru tată, îmi permit a exprima pe această cale sincerele mulțumite ale întristatei familii tuturor acelor stimați și iubii amici și cunoscuți, care au cerat să ușureze în aceste zile grele cruda noastră durere, rugând pe Atotputernicul Dumnezeu să le răsplătească înșutit mângăierea ce au reversat asupra sfâșiatelor noastre inimi.

Șiria, în 1/13 Aprilie 1893.

Dr. I. T. Mera.

Mulțumită publică.

La producțiunea împreună cu cântări, teatru și joc, arangiată de „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” în 12 Februarie (31 Ianuarie) a. c. au încurs următoarele supra-solviri, și anume:

Dela dl Dr. Petru Cioran, medic 2 fl.; Pantaleon Lucaș, căpitan în pens. 1 fl. 50 cr.; Alexandru Lebu, proprietar 1 fl. 20 cr.; Ioan Damian, of. cons. 1 fl.; Preacuvioșia Sa domnul Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicar archiepiscopesc 1 fl. 20 cr.; Ioan Mihai, ospătar 80 cr.; Septimiu Albini, redactor la „Tribuna”, Constantin Stezar, căpitan c. și r. în pens., Spaeck jun., Precup, Dr. Ioan Marcia, concepist adv., Dr. Em. Popescu, prof. sem., câte 50 cr.; Dr. Remus Roșca, secretar cons., Dionisiu Decei, învțător gr.-cat., Carol Ott, G. Moldovan, Dr. P. Span, prof. semin. și X.-Y., câte 20 cr., ear' prin post. dela dl Galacteon Șagău, protopresbiter în Reghin suma de 5 fl.

Subscrisul comitet își ține de datorință a aduce susnumiților mulțumita sa pentru sprijinul oferit și cu această ocaziune.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută în 1/13 Aprilie 1893.

Nicolae Cristea, președinte, Ioan Ciontea, notar prov.

* Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

(De ieri. *)

Arad, 19 Aprilie n. Sinoadele române au luat hotărârea să adreseze camerei deputaților o petițiune în contra politicii bisericești a guvernului.

Belgrad, 19 Aprilie n. Răspunsul corect al lui Wekerle la interpe-lațiunea lui Polónyi a produs în întreaga Sârbia o impresiune plăcută. Dokici a declarat că Sârbia va cultiva pacea în afară, spre a se pute dedica consolidării raporturilor din lăuntru. Depunerea jurământului de către regele se va face după întrunirea Scupștinei. După-cum se svonește, partidul liberal va lua parte activă la alegeri. Schimbarea reprezentanței diplomatice a Sârbiei nu se intenționează.

Berlin, 19 Aprilie n. Părechia regală a plecat aseară la Roma.

Bruxella, 19 Aprilie n. Camera a primit propunerea lui Nyssen pentru introducerea sistemului plural de voturi. În 50 de tipografii, lucrătorii s'au pus în grevă. Aproape toate foile n'au apărut. Advocatul și archimilionarul Picard a fost arestat. Se zice că el ar fi aștat lucrătorii ca să răstoarne puterea regală. Conducătorul lucrătorilor Van der Velde, deasemeni milionar, încă a fost arestat. Agitațiunea între lucrători e mare. Toate prăvăliile sânt închise. Guvernul a primit aseară știrea că 1500 de lucrători din Hennegan au plecat spre Bruxella.

Anvers, 19 Aprilie n. Conducătorul anarhiștilor, Fabry a fost arestat. Greviștii au dat foc balotelor de bumbac așezate pe cheiu.

* Întârziată din cauza întreruperii liniei telegrafice.

Bibliografie.

Iubiților mei frați! A eșit de sub tipar opul meu: „ISTORIA LUI FOȚIU”.

Vă rog să vi-o procurați. Librarul din Baia-mare Mihail Molnar va expeda opul cu „Nachnahme postală” la adresa subscribenților. Prețul 3 fl. v. a. Vă salut cu dragoste frățească! Seghedin, 10 Aprilie 1893.

Dr. Vasile Lucaciu, parochul Șişestilor.

A apărut:

„Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelor și sodalilor români din Brașov”. În formațiunii, de N. P. Petrescu, președintele Asociațiunii. Brașov, tipografia A. Murășianu.

A apărut:

„Navigațiunea pe Olă și importanța ei pentru România”, de Dr. Carol Wolff, director al casei de economie din Sibiu. (Extras din „Buletinul Geografic” Trim. III și IV. 1892.) București, Stabilimentul grafic I. V. Socec.

Societatea „Inocențiu M. Clain” a teologilor din Blaj ni-a pus la dispoziție o coală de prenumerațiune la opul intitulat „Pregătire la moarte” de S. Alphonso Liguori, tradus în limba română, de membrii acelei societăți. Opul va apăre pe la finele lui Iulie a. c. și va costa 80 cr. exemplarul.

A apărut:

Raportul dlui George Ioan Lahovari, secretar general al societății geografice române către adunarea generală din 13/25 Martie 1893. Al XVI-lea raport. București. Tipografia și fonderia de litere Toma Basilescu.

„Curs de stupărie”, de A. Degan. La zilnicile întrebări ce mi-se fac, am onoare a aduce pe această cale la cunoștința interesaiților că opul meu sus numit se vinde prin domnul Arseniu P. Bunea, secretarul comitetului școalelor grănițeresci din Sibiu (Nagy-Szeben) cu prețul de 35 cr. plus porto postal 5 cr. Degan.

A apărut:

„Magyar-román szeszotór” (Dicționar maghiar-român). De Octavian Barițiu, profesor gimnazial în Năsăud. A doua edițiune îndreptată și completată. Cluj, 1893. Librăria universității Ioan Stein. Prețul 1 fl. 40 cr.

Îndemnăm pe cetitorii nostri să se procure o cărticică de actualitate tipărită în modul cel mai elegant pe hârtie olandeză ce a apărut de curând în editura librăriei C. Sfetea din București.

Grigorie T. Brătianu, vicaș și activitatea mult regretatului patriot. Prețul 1 leu. Se află de vânzare și la „Institutul Tigrafic”.

LOTERIE.

Tragerea din 19 Aprilie st. n.

Sibiu: 79 75 6 60 50

Călimdarul zilei.

9/21 Aprilie n. 1893.

Iulian: S. Muc. Eupsichie. Gregorian: Anselm. Soarele: răsare 5.11 apune 7.15

Buletin meteorologic.

Sibiu, 20 Aprilie n. 8 oare dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului, Observată, Diferența din prezisus, etc.

Din țeară 20 Aprilie n. 3 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiune atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și tăria.

Sosiți în Sibiu.

La 20 Aprilie n. Hotel „Meltzer”. Jurcescu, Mutiu și Tucatu, proprietari, din Abrud. I. Turcu, notar, din Făgăraș. H. Veil și I. Kleiber, comercianți, din Viena. A. Osterman, comerciant, din Biliț.

Economic.

Tîrg de vite cornute, împreună cu premii.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiuului” atrage atențiunea populațiunii române asupra următorului:

Program

pentru al șeselea tîrg de vite cornute de prăsilă periodic, subvenționat de comitatul Sibiu, care se va ține la Sibiu Duminică în 30 Aprilie 1893 și va fi împreună cu distribuire de premii.

1. Pentru ridicarea prăsilii de vite și pentru înlesnirea vânzării se aranjază la Sibiu în 30 Aprilie a. c. un tîrg de vite de prăsilă, subvenționat de comitatul Sibiu. La acest tîrg se vor împărți premii și diplome de laudă. 2. Tîrgul de vite de prăsilă din estan se extinde numai asupra vitelor cornute (inclusive bivoli) și se vor admite numai vite de prăsilă care aparțin următoarelor rase: a) bovine de rasa pintgău originală; b) vite feminine din încrucișeri cu bovine de rasa pintgău și indigenă, încât acestea au notele caracteristice ale încrucișerii cu rasa pintgău; c) bovine de rasa indigenă; d) bivoli. Încrucișeri masculine precum și atari corecturi a căror descendență din rasa pintgău nu se poate cunoaște sigur, mai departe vite îngrășate, sau care sînt din alte cauze ne maiacomodate pentru scopuri de prăsilă nu se vor admite la tîrg. 3. Tîrgul se va ține cu ocaziunea tîrgului de vite de primăvară și anume Duminică în 30 Aprilie a. c. pe locul anume destinat în tîrgul de vite în Sibiu. Tîrgul se va deschide în 30 Aprilie la 9 oare dimineața și se va închide la 4 oare după amezai. Împărțirea premiilor va avea loc la 12 oare a. m. Înainte de terminarea premierii nu este permis decât cu învoirea dată în mod excepțional de comitet a scoate vitele din tîrg, 4. Primirea vitelor se face în 29 Aprilie în decursul înaintea amezii dela 8 oare dimineața până la 11 oare ante meridiane. În ziua primirii vitelor trebuiesc ținute până la cinci oare d. a. la locul destinat. În acest timp juriul face clasificarea vitelor. În ziua primirii este interzisă intrarea publicului pe piața tîrgului și ori-ce tîrguești. În ziua tîrgului, adică la 30 Aprilie urmează mînarea vitelor între oarele 8 și 9 dimineața, și numai acele vite au permisiunea intrării, care au fost admise în ziua premergătoare. 5. Vitele din Sibiu sînt a se mîna peste podul de cătră ulița lungă; vitele din afară se mîna pe lungă drumul la tîrgul de cai. Minatul vitelor la tîrg și dela tîrg rămîne în grija proprietarilor și se face pe cheltueala și risicul lor. 6. Fiecare vită se fie însoțită de pasportul recerut și de un certificat, din care este evident că vita se află de %, an în posesiunea exponentului. 7. Anunțarea înainte a vitelor de expus este recomandabilă, însă nu condiționează admiterea. Anunțarea se face pe formulare edate de comitetul pentru tîrg, formularele se găsesc la toate primăriile din comitat. Anunțarea îndeplinită încă nu îndreptățește la admiterea vitei la tîrg. 8. Admiterea la tîrg: Despre admiterea unei vite decide în fața locului comitetul numit în ziua primirii (29 Aprilie). Admiterea se condiționează dela facultatea vitei peste tot a fi aptă la prăsilă, de la lipsa scăderilor deosebite, de la curățenția și dela îngrijirea ce i-s'a dat mai ales. În contra hotărîrii pentru admitere sau pentru refuzare nu începe recurs. În cazul admiterii fiecare vită se înseamnă cu numărul locațiunii și numai la locul designat ea poate să fie postată. La același loc trebuie să se posteze și în ziua tîrgului. Tauri, care nu sînt cu totul blânzi, trebuie provăzuți cu verigă la nări. (Va urma).

Prețul mărfurilor

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 18 April n. s'au notat: ungurești bătăni grei 47.— cr. până 48.— cr., de mijloc 46.— cr. până 47.— cr., ungurești grei tineri 51.— cr. până 51 1/2. cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească grea 46.— cr. până 47.— cr., de mijloc 47.— cr. până 48.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Aprilie n. 1893.

Table with multiple columns: Săminte, Cămină, Prețul per 100 chilogr., etc. Includes rows for Grâu, Bănațenești vechiu, etc.

Cursul pieței din Sibiu.

Table with 3 columns: Hartie-moneta română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești, Camp., vînd., etc.

Bursa de Budapesta.

Table with 3 columns: Renta de aur ung., hârtie, Imprumutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de Viena.

Table with 3 columns: Renta de aur ung., hârtie, Imprumutul căilor ferate ung., etc.

Bursa de București.

Table with 3 columns: Din 1 Aprilie st. v. — 4 oare p. m., Cassa, Ultim, Renta rom. per 1875 5/10, etc.

Dr. Sterie N. Ciureu, IX, Pelikangasse nr. 10, Viena. Consultațiuni cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena. [693] 8—20 Consultațiuni și prin corespondență.

Pentru redacțiune responsabil: Andreiu Balceș.

WILHELM MÜHLE

Cultivator — Magazin de săminte

Timișoara (Ungaria)

face cele mai mari exporturi de cele mai bune și mai sigure

SĂMINTE

agricole de legumi și de flori.

Cataloge franco și gratis la comandă. [55] 14—20

Societatea națională pe acții

pentru asigurarea în cas de nenorocire și a lucrătorilor
în Budapesta. [827] 3—3

Capitalul acțiilor complet plătit 1,000,000 coroane.

Societatea națională pe acții pentru asigurarea în cas de nenorocire și a lucrătorilor primește pe lângă condițiile cele mai culante asigurări pentru casuri de moarte, de invaliditate și pentru incapacitatea transitorie de câștig și anume:

1. Asigurări pentru casuri singuratice de nenorociri în și afară de profesie.
 2. Asigurări pentru casuri de nenorociri de tot felul în timpul unei călătorii pe mare sau a unei călătorii pe uscat.
 3. Asigurări colective pentru nenorociri.
 4. Asigurări pe lângă îndatorirea de garanție.
- Societatea națională pe acții pentru asigurarea în cas de nenorocire și a lucrătorilor contractează asigurări pentru casuri de nenorocire între anul 20—60 al etății fără considerare la sex și fără cercetare medicală.

Pentru o durată de mai mulți ani a asigurării societatea oferă favoruri particulare.

Spre pildă:

Un avocat, bancher, funcționar de birou, învățator și un preot plătește pentru o asigurare spre pildă de:

Coroane 5,000 pentru cas de moarte a 0.50%	coroane 2.50
" 15,000 " invaliditate statornică a 0.70%	" 10.50
" 5 pe zi pentru incapacitate transitorie de câștig a coroane 1.50	" 7.—
la tranșă de un an pe an	" 20.—
la tranșă de cinci ani (pe lângă plățile de prime) pe an	" 18.—
la tranșă de zece ani (pe lângă plățile de prime) pe an	" 16.—

Societatea națională de asigurare în cas de nenorocire și pentru lucrători primește mai departe asigurări pe viață, pe lângă plățile de premii mici săptămânale, dela persoane care trăiesc în împrejurări modeste familiare, precum funcționari de birou, industriași mici, lucrători etc.:

1. Pentru casul de moarte pe lângă plățile de premii în toată viața.
2. Pentru casul de moarte pe lângă plățile de premii pe timp hotărât.
3. Pentru casuri de moarte și de moarte pe lângă plățile de premii pentru durată restrânsă.
4. Asigurarea de copii (zestre) pe lângă plățile de premii în durată restrânsă.

Exemplu:

O persoană de 30 de ani poate asigura pe lângă un premiu săptămânal de 20 bani pentru cazul încetării sale din viață un capital de 316 coroane, pe lângă un premiu săptămânal de 40 bani $2 \times 316 = 632$ coroane, pe lângă un premiu săptămânal de 60 bani $3 \times 316 = 948$ coroane, pe lângă un premiu săptămânal de o coroană $5 \times 316 = 1580$ coroane.

Deslușiri mai de aproape dau prospectele ce se pot căpăta la direcțiunea societății, mai departe la toți agenții primei societăți ung. gen. de asigurare, ai societății de asigurare vieneză și ai societății Franco-Hongroise, ca reprezentanți ai societății naționale de asigurare accidentală și pentru lucrători și la cerere se pot trimite la ori-cine gratuit și franco.

Recunoscută de cea mai bună hârtie de țigări franțuzească

este

„LE GLORIA“

de

[1811] 20—20

Josif Bardou & Fils,

Perpignan-Paris.

60 medaile de aur, 16 diplome de onoare,
20 diplome „Hors Concours“.

„LE GLORIA“ hârtie de țigări întrece necondiționat pe toate celelalte hârtii de țigări existente în bunătațe și finețe.

„LE GLORIA“ este numai atunci când pe fiecare cârtică se vede firma „Joseph Bardou & Fils“ ca inscripțiune.

„LE GLORIA“ hârtie de țigări se capătă cu marginile atât lustruase cât și dințate (perforate).

„LE GLORIA“ se vinde și în tuburi de o analitate ne mai pomenită până acuma de excelentă.

„LE GLORIA“ hârtie de țigări și tuburi se capătă în toate prăvăliile „Nürnberg și hârtie en gros“ precum și la trafici.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul
Tipografic în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIU.

Au eșit de sub tipar:

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de

Sab. Pop. Barcianu,
odin. parochi gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat

de

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Partea II. Germână-română

1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Depositar general

pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin postă 20 cr. v. a. de
exemplar.

La „Institutul Tipografic“

în Sibiu se află de vânzare:

PORTRETUL

dului Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38×28 cm.

Prețul 50 cr.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această **explicare** se vorbește pe larg despre pasapoarte, de târgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dînșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Pilulele curățitoare de sânge

numite mai demult pilule universale ale lui

[290] 10—12

I. PSEPHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sunt pretutindena lățite și puține familii vor fi în care se lipsească o mică proviziune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sunt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, care se nasc din *mistuirea rea* și din *obstipațiune*, ca: *perturbațiuni în circulația ferii*, *boale de ficat*, *slăbirea marelor*, *colică*, *congestiuni de sânge la creeri*, *hemoroizi etc.*

Prin însușirea lor curățitoare de sânge ele sunt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *gălbănirea*, *dureri de cap* nervoase etc. Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sânge lucră atât de domol, încât nu cauzează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar si de copii.

Aceste *pilule curățitoare de sânge* se produc veritabile *singur numai în farmacia la „Mărul de aur al imperiului“* alui I. Pserhofer, Singerstrasse Nr. 15, Viena, și costă o șatulă cu 15 pilule 21 cr. v., a. o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere nefrancată cu rambursă fl. 1.10. Trimițându-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expeda.

NB. În urma lățirii lor mari aceste pilule sunt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilule curățitoare de sânge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucțiune de întrebuințare este provăzută cu iscălitura I. Pserhofer și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscălitură cu scrisoare roșie.

Dintre nenumăratele scrisori, în care consumenții acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobândită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsam să urmeze aici numai puține, cu observarea că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Schlierbach, 22 Octombrie 1888.

Stimabile Domnule! Devotat subscrisul Te roagă să-mi trimiți 4 rulete din pilulele curățitoare de sânge ale D-Voastre, care sunt în adevăr foarte folositoare și excelente. Cu distincție respect Ig. Neureiter, medic pract.

Hrasche, lângă Flodnik, 12 Septembrie 1887.

Stim. Domn! Voaia lui D-zeu a fost că mi-a venit în mâni pilulele D-V., ear' acum Vă scriu despre rezultat: m'am fost răcit în patul nașterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum s'gar aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu să Te binecuvinteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre mă vor vindeca de tot, precum au dat și altora sănătatea. Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimabile Domn! Vă exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătusei mele de 60 de ani. Aceasta a pătimit 5 ani de catar cronic de stomac și de boală de apă. Vieța îi era chin și se credea deja perdută.

Licier de plante alpine de W. Ottm. Bornhard din Lindau în contra tuturor suferințelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alifie americană în contra podagrei, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podagrose și reumatice: ca dureri pe șirul spinării, jungiuri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă pe dinți, dureri de cap, jungiuri în urechi, fl. 1.20.

Esență de ochi de Dr. Romershansen, pentru întărirea și conservarea puterii vizuale în flacon original a 2 fl. 50 și 1 fl. 50 cr.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, reușelei și tusei, 1 șatulă 35 cr., trimiterea francată 60 cr.

Spirit de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, precum și în contra ori-și-ării fel de rane învechite. 1 borcan 40 cr. cu trimiterea francată 65 cr.

Helso sau sare de sănătate, un remediu excelent în contra catatutur suferințelor, consecutive mistuirii neregulate, 1 pachet 1 fl.

Balsam de guse remediu sigur în contra grumazului gros. 1 flacon 40 cr., trimiterea francată 65 cr.

Afără de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articolii, care nu se vor afla poate în deposit.

Trimiterile prin postă se efectuează cât se poate de iute, trimițându-se banii înainte, ear' comanda mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSEPHOFER „la mărul de aur al imperiului“. Viena I., Singerstrasse Nr. 15.

Comandele se vor efectua numai atunci, când se va trimite prețul înainte și în cazul acesta speșele postale sunt mai mici ca la trimiterea prin rambursă postală.

Ca veritabile sunt a se privi numai acele piluri, a căror asinațiune poartă numele I. Pserhofer și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în culoare roșie.